

Multi Skills “พหุทักษะ” ปัจจัยสำคัญในยุค 5G

ดร.จักรกฤษณ์ ลิขิติน

ผู้อำนวยการสายงานการศึกษา ฝึกอบรม
และให้คำปรึกษาสถานประกอบการ
สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

ในยุค 5G ที่หลายสิ่งหลายอย่างกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ มี “ทักษะ” สำคัญอันหนึ่ง นำมาเล่าสู่กันฟังครับ นั่นก็คือ Multi Skills

แต่การจะพูดถึง Multi Skills “พหุทักษะ” อย่างลงลึกได้นั้น คงต้องทำความเข้าใจ และปูพื้นฐานเกี่ยวกับ 21st Century Skills หรือ “ทักษะในศตวรรษที่ 21” สักเล็กน้อย

“ทักษะในศตวรรษที่ 21” ประกอบไปด้วย 3 ทักษะหลักดังนี้

1. ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills)

2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information Media and Technology Skills)

3. ทักษะชีวิต และงานอาชีพ (Life and Career Skills)
สำหรับทักษะแรก หรือ “**ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม**” มี 7 ด้าน หรือ 7C ประกอบด้วย

1. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)

2. การสื่อสารสารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy)

3. ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

4. การสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

5. คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)

6. การทำงาน การเรียนรู้ และการพึ่งตนเอง (Career and Learning Self-Reliance)

7. ความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-Cultural Understanding)

ทักษะที่ 2 คือ “**ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี**” นั้น ประกอบไปด้วย

1. ความรู้เรื่องสารสนเทศ (Information Literacy)

2. การรู้เรื่องสื่อ (Media Literacy)

3. การรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (Information Communication & Technology)

ซึ่งปัจจุบันเป็นเรื่องพื้นฐานของคนใน Generation ใหม่ที่เกิด และเติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอยู่แล้ว

และทักษะที่ 3 ซึ่งจะเชื่อมโยงเรื่องราวเข้าสู่ Multi Skills ก็คือ “**ทักษะชีวิต และงานอาชีพ**” มีองค์ประกอบ 5 ด้าน กล่าวคือ

1. ความยืดหยุ่น และการปรับตัว (Flexibility and Adaptability)

2. ความคิดริเริ่ม และความเป็นผู้นำ (Initiative and Self-Direction)

3. ทักษะทางสังคม และการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills)

4. ผลิตภาพ และความรับผิดชอบ (Productivity and Accountability)

5. ภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility)

จะเห็นได้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างภายใต้แนวคิด “ศตวรรษที่ 21” นั้น จะมีคำว่า Skill หรือ “ทักษะ” ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก

เพราะ “ทักษะที่แตกต่างกัน” คือสิ่งที่ทำให้สมรรถนะของบุคคลไม่เหมือนกันอย่างชัดเจน

ยกตัวอย่างเช่น คนที่มี “ทักษะคิดเลขเร็ว” ก็จะสามารถทำการบ้าน ทำข้อสอบ หรือทำงานเกี่ยวกับตัวเลขได้รวดเร็วกว่าคนที่ไม่มีทักษะนี้ เป็นต้น

ยิ่งคิดเลขก็เร็ว แถมยังมี “ทักษะอ่านหนังสือเร็ว” ก็ยิ่งเสริมสมรรถนะ หรือ “ความเก่ง” ให้กับคนคนนั้นให้มากยิ่งขึ้นไปอีก

และหากมี “ทักษะการเขียน” ผสมเข้าไปอีก คนคนนี้จะมีความถึง 3 ทักษะในคนคนเดียวกัน หรือที่เรียกกันว่า เป็นคนที่มี Multi Skills นั่นเอง

หรือหากมองในแง่ของการประกอบอาชีพ ยกตัวอย่างคนที่มี “ทักษะทางคอมพิวเตอร์” ช่วงกลางวัน “ทำงานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์” ในบริษัทเอกชน หรือรับราชการ

สำคัญของ Multi Skills และพัฒนามาสู่การมี Multi Skills Leadership ได้นั่นเอง

เพื่ออธิบายให้เข้าใจง่าย เห็นภาพ และเป็นสากล ผมขอยกตัวอย่าง Multi Skills หรือ “พหุทักษะ” และ Multi Skills Leadership หรือ “ภาวะผู้นำพหุทักษะ” ในวงการฟุตบอล

Multi Skills Leadership หรือ “ภาวะผู้นำพหุทักษะ” คงต้องยกนิ้วให้ Rinus Michels เจ้าของฉายา “ท่านนายพล” หรือ “ผู้จัดทีมชาตีสฮอลแลนด์” ใน “ฟุตบอลโลก” ปี ค.ศ. 1974

กับศิษย์เอกของเขา คือ Johan Cruyff เจ้าของฉายา “นักเตะเทวดา” ซึ่งถือเป็นผู้ที่มี Multi Skills หรือ “พหุทักษะ”

เรากำลังจะพูดถึง “ทีมชาตีสฮอลแลนด์” เจ้าของต้นตำรับ Total Football อันโด่งดัง นำโดย Johan Cruyff, Johan Neeskens, Arie Haan, Wim Jansen Willem van Hanegem, Ruud Krol, Wim Rijsbergen, Johnny Rep, Rob Rensenbrink, Wim Suurbier

ตกเย็น “ไปสอนหนังสือ” เป็น “อาจารย์ทางด้านคอมพิวเตอร์” ในสถาบันอุดมศึกษา

ช่วงค่ำ แปลงร่างเป็น “คอลัมนิสต์ทางด้านคอมพิวเตอร์” ให้กับสำนักข่าวออนไลน์ เป็นต้น

นี่คือแบบอย่างที่เราเรียกกันว่า นักคอมพิวเตอร์คนนี้ เป็นคนที่มี Multi Skills นั่นเอง

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การยกระดับ Multi Skills หรือ “พหุทักษะ” ขึ้นไปสู่การมี Multi-Skill Leadership หรือ “ภาวะผู้นำพหุทักษะ”

ผู้ที่มี Multi-Skill Leadership หรือ “ภาวะผู้นำพหุทักษะ” จะต้องเป็นคนที่มีความสามารถทางการบริหารด้วยทักษะที่หลากหลายในเวลาเดียวกัน

และแน่นอน “ผู้นำแบบพหุทักษะ” ย่อมต้องผ่านการทำงานแบบ Multi Skills มาแล้วอย่างโชกโชน จึงจะสามารถเข้าใจลักษณะ

Total Football คือรูปแบบการเล่นที่นักเตะทั้ง 11 คนในสนาม สามารถ “แทนที่ตำแหน่ง” กันได้ทั้งหมด

นั่นคือ “กองหน้า” สามารถมายืน “เซ็นเตอร์แบ็ค” ได้ “มิดฟิลด์” สามารถลงไปเป็น “แบ็คซ้าย” ได้ หรือ “ปีกขวา” สามารถกลายเป็น “ตัวตบเกม” ได้

หัวใจสำคัญของ Total Football ก็คือ การเคลื่อนที่ของผู้เล่นทั้งหมดในทีมที่มีความไหลลื่น และคล่องตัวสูงมาก

หากเรานำทฤษฎี Multi Skills หรือ “พหุทักษะ” มาจับแนวคิด Total Football แล้ว

Total Football ของ “ทีมชาตีสฮอลแลนด์” ก็คือภาพแสดงแทน Multi Skills หรือ “พหุทักษะ” เพราะนักฟุตบอลทุกคนในทีมมี “ทักษะที่หลากหลาย”

และทุก ๆ คนสามารถเป็น “ผู้นำ” ด้วยตัวของตัวเองนั่นเองครับ!